

AMF stödjer följande konventioner

Hela AMFs innehav av svenska och utländska aktier samt företagsobligationer granskas två gånger om året utifrån följande internationella konventioner och överenskommelser.

1. United Nations Global Compact (UNGC)

Bildades vid "World Economic Forum" 1999 på initiativ av dåvarande generalsekreterare Kofi Annan. Syftet med Global Compact är att näringslivet ska ta ett utökat och globalt ansvar för en hållbar utveckling. Global Compact innehåller tio stycken internationella principer över fyra områden: mänskliga rättigheter, arbetsrättsliga frågor, miljö samt bekämpning av korruption. De viktigaste byggstenarna i Global compact är FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, ILO:s grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet, Rio-deklarationen, FN:s konvention mot korruption samt FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter ("Ruggies principer").

De tio principerna i FN:s Global Compact:

Mänskliga rättigheter

1. Företagen ombeds att stödja och respektera skydd för de internationella mänskliga rättigheterna inom den sfär som de kan påverka; och
2. försäkra sig om att deras eget företag inte är delaktiga i brott mot mänskliga rättigheter.

Arbetsvillkor

3. Företagen ombeds att upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar;
4. avskaffa av alla former av tvångsarbete;
5. avskaffa barnarbete; och
6. inte diskriminera vid anställning och yrkesutövning.

Miljö

7. Företag ombeds att stödja förebyggande åtgärder för att motverka miljöproblem;
8. ta initiativ för att främja större miljömässigt ansvarstagande; och
9. uppmuntra utveckling och spridning av miljövänlig teknik.

Korruption

10. Företag bör motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och bestickning.

2. OECD:s riktlinjer för multinationella företag

Innehåller rekommendationer till företag från 42 regeringar och har förhandlats fram i samarbete med arbetsmarknadens parter. Riktlinjer är inget juridiskt instrument men ger en uppfattning av hur företag förväntas agera i internationella sammanhang. OECD hänvisar till samma konventioner gällande mänskliga rättigheter och korruption som UNGC, men hänvisar även till ytterligare riktlinjer och konventioner, bland annat gällande områdena information om verksamheten, miljö, korruption, konsumentintressen och beskattning.

3. Konventioner, deklARATIONER och riktlinjer

FN:s Global Compact tillsammans med OECD:s riktlinjer för multinationella företag omfattar sammanlagt 34 konventioner, deklARATIONER och rekommendationer. Dessa 34 spänner över sju hållbarhetsområden. Därtill finns ytterligare fem specifika konventioner som AMF försvarar och som återfinns i slutet av dokumentet.

3.1 Mänskliga rättigheter

FN, Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.

Deklarationens 30 artiklar fastställer alla människors lika värde och rättigheter såsom; rätt till liv, frihet, personlig säkerhet, likhet inför lagen och berättigandet till samma skydd utan diskriminering av något slag samt allas rätt till rättvis rättegång. Varje människa har rätt att fritt förflytta sig och välja bostadsort inom varje stats gränser och rätt att i andra länder söka och åtnjuta asyl från förföljelse. Deklarationen fastslår även varje människas rätt att äga egendom, rätt till tankefrihet, samvetsfrihet, religionsfrihet, åsiktsfrihet, yttrandefrihet, social trygghet, och berättigande till ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Varje människa har rätten att bilda och ansluta sig till fackföreningar, fritt val av sysselsättning, rättvisa och tillfredsställande arbetsförhållanden samt lika lön för lika arbete. Mödrar och barn är berättigade till särskild omvårdnad och hjälp.

FN, Konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

Konventionen förbjuder slaveri, slavhandel och tvångsarbete, godtycklig arrestering, tortyr, omänsklig eller förnedrande behandling och bestraffning. Allt främjande av hat på grund av nationstillhörighet, ursprung eller religion som innebär uppvigling till diskriminering, fiendskap eller våld, skall vara förbjudet i lag. Alla människor har rätt till rättvis rättegång, föreningsfrihet, åsiktsfrihet, yttrandefrihet, tankefrihet, samvetsfrihet, religionsfrihet, allmän och lika rösträtt, röra sig fritt och frihet att lämna vilket land som helst.

FN, Konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.

Konventionen fastställer varje människas rätt till liv, självbestämmande och lika rätt mellan kvinnor och män. Fastställer även arbetsrätt och arbetsvillkor för alla, föreningsfrihet, rätt till tillfredsställande levnadsstandard, bästa möjliga fysiska och psykiska hälsa och rätt till vård och förlossningsskydd. Alla ska ha rätt till utbildning och vetenskaplig, litterär och konstnärlig frihet samt upphovsrätt.

FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.

Ruggies principer: Företag har ansvar att respektera de mänskliga rättigheterna i hela sin verksamhet. Företag bör således ta fram riktlinjer i syfte att fullgöra ett sådant ansvar, såsom ett policy-åtagande, en process för due diligence (konsekvensanalys) och processer för att gottgöra eventuell negativ påverkan på de mänskliga rättigheterna som företaget orsakat eller bidragit till.

3.2 Arbetsrättsliga frågor

ILO, deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet.

ILO:s grundläggande principer innehåller åtta konventioner¹ vilka förbjuder och syftar till att avskaffa tvångs- och obligatoriskt arbete i alla dess former såsom arbetsdisciplinära åtgärder eller straff för deltagande i strejk. I enlighet med föreningsfrihet och skydd för organisationsrätt har arbetsgivare och arbetstagar rätt att bilda och ansluta sig till organisationer. Fastställer lika lön för lika arbete och ickediskriminering på grund av hudfärg, kön, religion, politisk uppfattning, nationell härstamning eller socialt ursprung. Säkerställa ett effektivt och skyndsamt avskaffande av barnarbete och att successivt höja minimiåldern för tillträde till anställning eller arbete till en nivå som gör det möjligt för ungdomar att uppnå full fysisk och psykisk utveckling.

ILO, deklaration om multinationella företag.

Multinationella företag ska sträva efter att öka främjandet av anställningar och förbättrade anställningsvillkor, särskilt vid arbete i utvecklingsländer. Företag ska samråda med myndigheter och nationella arbetsgivar- samt arbetarorganisationer innan verksamheter startas upp, samråden bör sedan ske löpande. Hänsyn till användning av teknik som skapar sysselsättning och övervägandet av att ingå avtal med nationella företag ska tas i beaktande vid investering i utvecklingsländer. Deklarationen fastslår lika behandling i arbetslivet, i syfte att undanröja all diskriminering. Vid rekrytering, placering, utbildning och befordran av personal bör multinationella företag följaktligen grunda valen på kvalifikationer, skicklighet och erfarenhet.

ILO; konvention 183 om moderskapsskydd.

Stipulerar rätt till mammaledighet i minst sexton veckor och obligatoriskt sex veckors ledighet efter förlossning med hänsyn till mamman och barnets hälsa. Erkänner lämpliga åtgärder för att se till att gravida eller ammande kvinnor inte ska utföra arbete som anses skadligt för mamman eller barnet. Fastställer att ekonomiskt stöd ska tillhandahålla kvinnor som är frånvarande från arbete. Konventionen förbjuder företag att säga upp kvinnans anställning under graviditet och mammaledighet samt att företagen ska säkerställa att moderskapet inte utgör en källa till diskriminering på arbetet eller tillgång till arbete. Rätten till fler betalda pauser och minskad arbetstid för att kunna amma.

ILO, konvention 159 om anställning av personer med funktionsnedsättning.

Medlemsstater ska överväga yrkesinriktad rehabilitering för en person med funktionsnedsättning för möjligheten att säkra, behålla och avancera i arbete och därigenom främja personens integrering eller återintegrering i samhället. Konventionen fastställer lika möjlighet mellan arbetstagar med funktionsnedsättning och arbetstagar i allmänhet.

¹ Konvention 29 angående tvångs- eller obligatoriskt arbete, Konvention 87 angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten, Konvention 98 angående tillämpning av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten, Konvention 100 angående lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde, Konvention 105 angående avskaffande av tvångsarbete, Konvention 111 angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning, Konvention 138 om minimiålder för tillträde till arbete, Konvention 182 om förbud mot och omedelbara åtgärder för att avskaffa de värsta formerna av barnarbete.

ILO, rekommendation 162 om äldre arbetare.

Medlemmar ska inom ramen för nationell politik främja lika möjligheter och lika behandling av arbetstagare, oavsett deras ålder, och vidta åtgärder för att förebygga diskriminering i arbetslivet när det gäller äldre arbetstagare. Alla lämpliga åtgärder bör vidtas för att se till att vägledning, utbildning och arbetsförmedling ger äldre arbetstagare råd och hjälp.

ILO, rekommendation 200 om hiv och aids på arbetsplatsen.

Hiv och aids ska erkännas och behandlas som en arbetsplatsfråga. Det ska inte finnas någon diskriminering eller stigmatisering av arbetstagare, i synnerhet arbets sökande. Hiv ska inte vara en diskrimineringsgrund, förhindra rekrytering eller fortsatt anställning.

ILO, rekommendation 94 om samråd och samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare på företagsnivå.

Lämpliga åtgärder bör vidtas för att främja samråd och samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare på företagsnivå i frågor av gemensamt intresse som inte omfattas av kollektivavtal och förhandlingar.

ILO, rekommendation 194 "arbetsskador".

Införande av system för registrering och anmälan av arbetsolyckor och arbetssjukdomar. En nationell lista över arbetssjukdomar och arbetsskador som ska rapporteras till Internationella arbetsbyrån i syfte att underlätta en regelbunden översyn och uppdatering av förteckningen över yrkes sjukdomar.

ILO, rekommendationer 195 om kompetensutvecklingsfrågor.

Medlemmarna bör identifiera resurser, utveckling, utbildning och livslångt lärande som underlättar anställbarhet och i syfte att uppnå en hållbar ekonomisk och social utveckling. Betonar hållbar ekonomisk utveckling, vikten av innovation, konkurrenskraft, produktivitet, tillväxt i ekonomin, skapandet av anständiga arbetstillfällen och minska ojämlikheten i deltagandet i utbildning. Medlemmarna ska främja lika möjligheter för kvinnor och män i utbildning, livslångt lärande och tillgången till detta speciellt för personer med större behov.

3.3 Miljö

Rio-deklarationen om miljö och utveckling.

Innehåller 27 principer som sammanlänkar miljöfrågor med mänskliga rättigheter. Stater har rättigheten att utnyttja sina egna naturtillgångar i enlighet med sin egen miljö- och utvecklingspolitik och ansvaret för att tillse att verksamheter inom deras jurisdiktion inte förorsakar skada på andra länders miljö. Rätten till utveckling ska ske på ett sätt som tillgodoser nuvarande och kommande generationers behov av utveckling och miljö. I syfte att minska skillnaderna i levnadsvillkor måste alla stater samarbeta för att utrota fattigdomen och begränsa samt undanröja ohållbara produktions- och konsumtionsmönster. Medborgare ska ha tillgång till den miljöinformation som finns om farliga material och verksamheter och ges möjlighet att delta i beslutsprocessen. Urbefolkningar och andra

lokalsamhällen har en viktig roll i miljövard och utveckling och ska tas hänsyn till i arbetet med att uppnå en hållbar utveckling.

Århuskonventionen.

Konventionen inbegriper behovet av att skydda, bevara och förbättra tillståndet i miljön och säkerställa en hållbar och miljömässigt sund utveckling. Ett tillfredsställande miljöskydd är väsentligt för människornas välbefinnande och åtnjutande av grundläggande mänskliga rättigheter, inbegripet rätten till själva livet. För att kunna utöva denna rättighet och fullgöra denna skyldighet måste medborgarna ha tillgång till information, rätt att delta i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor. Varje part skall se till att myndigheterna innehar och uppdaterar miljöinformation som är relevant för deras verksamhet. En uppskattning av verksamhetens förväntade restprodukter och utsläpp, en beskrivning av verksamhetens betydande påverkan på miljön och en beskrivning av planerade åtgärder avsedda att förebygga eller minska miljöpåverkan skall upprättas.

3.4 Bestickning, mutbrott och utpressning

Förenta nationernas konvention mot korruption (UNCAC).

Medlemsstaterna ska samarbeta med varandra och med relevanta internationella och regionala organisationer för att främja och utveckla förebyggande åtgärder och bekämpning av anti-korruption (inom offentliga såväl som privata sektorn). En grundläggande princip är finansiell återhämtning där bestämmelser anger hur samarbete och assistans bör genomföras.

Konventionen om bekämpande av bestickning av utländska offentliga tjänstemän i internationella affärsförbindelser (konventionen om bekämpande av bestickning).

Nationer ska vidta straffrättsliga åtgärder gällande bestickning av utländska offentliga tjänstemän i internationella affärsförbindelser. De ska även vidta nödvändiga åtgärder för att straffbelägga medverkan till bestickning av utländska offentliga tjänstemän, däri inbegripen anstiftan, medhjälp och bemyndigande.

Recommendation for Further Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions (2009 Anti-Bribery Recommendation).

Rekommendationer och åtgärder till medlemsstaterna för att förhindra och bekämpa mutbrott. Stater ska uppmuntra företag att förbjuda eller försöka hindra användningen av mutor i deras interna företagskontroller och etiska riktlinjer.

Recommendation on Tax Measures for Further Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions.

Rekommendationer gällande effektiva åtgärder för att förebygga och bekämpa bestickning av utländska offentliga tjänstemän i samband med internationella affärstransaktioner. Företag ska utveckla och anta lämpliga interna kontroller, efterlevnadsprogram eller åtgärder i syfte att förebygga och upptäcka utländska mutor. Ett företag ska ha en företagspolicy som förbjuder utländska mutor och uppföljning av detta förbud genom regelbunden kommunikation och

dokumenterad utbildning på alla nivåer i företaget.

Recommendation on Bribery and Officially Supported Export Credits.

Arbetsgruppen för exportkrediter och kreditgarantiers rekommendationer för att avskräcka och bekämpa bestickning i internationella affärstransaktioner och statsstödd finansiering. Ett komplement till konventionen gällande anti-korruption och 1997 års rekommendation avseende internationella affärstransaktioner som omfattas av statsstödda exportkrediter.

3.5 Beskattning

OECD:s riktlinjer för internprissättning.

Riktlinjerna har fokus på de internationella aspekterna av internprissättning. Internpriser är betydande för både skattebetalare och skattemyndigheter, eftersom de till stor del avgör intäkter och kostnader, och därmed beskattningsbar vinst. Innehåller bestämmelser som avgör beskattning av fasta driftställen, beskattning av vinsten för företag i intressegemenskap och tillämpar principen om armlängdsprincipen, beskattning av utdelningar, räntor, royalties och innehåller särskilda bestämmelser om icke-diskriminering, att lösa tvister och informationsutbyte.

OECD, Armlängdsprincipen.

Armlängdsprincipen innebär att villkoren för försäljning eller tillhandahållanden inte skiljer sig från de villkor som gäller mellan företag som inte är i intressegemenskap. Det är en internationellt accepterad standard för justering av vinsterna mellan företag i intressegemenskap. Genom tillämpningen av armlängdsprincipen kan otillbörlig fördelning av vinst och förlust undvikas och riskerna för dubbelbeskattning minimeras. Riktlinjerna syftar till att granska internprissättningen mellan företag i intressegemenskap.

FN:s modell för dubbelbeskattning mellan industriländer och utvecklingsländer.

Modellavtal för hur ett modernt dubbelbeskattningsavtal borde se ut mellan utvecklade och utvecklingsländer, vilket utgör en del av de fortsatta internationella ansträngningarna för att avskaffa dubbelbeskattning. Armlängdsprincipen ingår även i FN:s modell.

3.6 Övriga konventioner

FN, Ottawakonventionen.

Ottawakonventionen om förbud mot truppminor, trädde i kraft 1999. Huvudsyftet med konventionen är ett absolut förbud mot användandet av truppminor, inklusive att utveckla, tillverka, förvärva och lagra truppminor. Varje konventionsstat åtar sig att förstöra truppminor i enlighet med bestämmelserna i konventionen. Undantag gäller för truppminor som får behållas i tränings syfte och mindektekering. Konventionen syftar även till att säkerställa röjningen av minfält och erbjuda stöd till minoffer.

FN, Konventionen om klustervapen.

Varje konventionsstat åtar sig att under inga omständigheter använda klustervapen, utveckla,

producera, eller på annat sätt förvärva, lagra, behålla eller sälja klustervapen. Förbudet omfattar också all form av hjälp till andra nationer som använder, producerar, lagrar eller säljer klustervapen. Konventionsstater har en skyldighet att till offer för klustervapen ge adekvat medicinsk vård, rehabilitering och psykologiskt stöd.

FN, Kemvapenkonventionen.

Kemvapenkonventionen inbegriper förbud mot utveckling, produktion, innehav, förvärv, överföring och användning av kemiska vapen, samt att både kemiska vapen och produktionsanläggningar ska förstöras. Konventionen förbjuder även deltagande parter i militära förberedelser att använda kemiska vapen. Varje konventionsstat ska under transport, provtagning, lagring och destruktion av kemiska vapen ge högsta prioritet åt att garantera människors säkerhet och beskydda miljön.

FN, Konventionen om förbud mot biologiska vapen.

Konventionsstater åtar sig att aldrig under några omständigheter utveckla, tillverka, överföra, lagra, förvärva eller behålla biologiska vapen och toxiner oavsett ursprung samt framställningsmetod. De åtar sig även att inte använda biologiska vapen i väpnade konflikter och i fientliga ändamål. Medlemmar förbinder sig att förstöra biologiska vapen inom deras jurisdiktion och alla nödvändiga säkerhetsåtgärder ska beaktas för att skydda både befolkningen och miljön.

Icke-spridnings fördraget.

En överenskommelse mellan kärnvapenstaterna och icke-kärnvapenstater som syftar till kärnvapenedrustning, icke-spridning av kärnvapen och fredlig användning av kärnenergi. Kärnvapenstaterna förbinder sig att inte sprida eller uppmuntra tillverkning av kärnvapen och icke-kärnvapenstater förbinder sig att inte tillverka kärnvapen samt att inte ta emot resurser för tillverkning eller kärnvapen.